

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **LARM a. s.**, se sídlem Triumf 413, Netolice, zastoupeného JUDr. Milenou Novákovou, advokátkou se sídlem Rooseveltova 37, Český Krumlov, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Českých Budějovicích**, Mánesova 3a, České Budějovice, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2007, čj. 5696/07-1200, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 6. 2008, čj. 10 Ca 228/2007 - 88,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 10. 2007, čj. 5696/07-1200 bylo zamítnuto odvolání žalobce proti dodatečnému platebnímu výměru vydanému Finančním úřadem v Prachaticích (správce daně), kterým byla žalobci dodatečně vyměřena daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období roku 1997 ve výši 1 845 480 Kč.

Výše uvedené rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“), který ji rozsudkem ze dne 16. 4. 2008, čj. 10 Ca 228/2007 - 60 jako nedůvodnou zamítl. Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost. Jelikož však nezaplatil soudní poplatek ani po výzvě a současně byl poučen o důsledcích nezaplacení, vydal krajský soud dne 24. 6. 2008 usnesení čj. 10 Ca 228/2007 - 88, kterým řízení o kasační stížnosti zastavil.

Proti tomuto usnesení brojil stěžovatel kasační stížností, ve které neidentifikoval důvod odkazem na konkrétní ustanovení § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“), nicméně z obsahu podání Nejvyšší správní soud dovodil, že se jedná o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť je namítána nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení. Stěžovatel požaduje zrušení napadeného usnesení. Právní zástupkyně stěžovatele uznala opožděné zaplacení soudního poplatku. V rozhodné době byla totiž časově zaneprázdněná a její asistentka onemocněla. Kolega, který asistentku zastoupil poplatek uhradil převodním příkazem dne 25. 6. 2008, přičemž následující den obdržela právní zástupkyně usnesení o zastavení o řízení. Současně se odvolala na rozhodnutí Nejvyššího

správního soudu ze dne 26. 3. 2008 (pozn. NSS – stěžovatel rozhodnutí neidentifikoval pomocí čj. nebo sp. zn., pravděpodobně myšleno rozhodnutí čj. 2 Afs 64/2007 - 42), ve kterém tento soud konstatoval, že i v případě, kdy poplatek je zaplacený v den, kdy subjekt obdržel usnesení o zastavení řízení, má soud z úřední povinnosti zrušit usnesení o zastavení řízení a v řízení pokračovat.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti předně odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se předmětné oblasti. Z podání stěžovatele vyplývá, že soudní poplatek nebyl uhrazen pomocí vylepení kolkových známek, ale převodním příkazem. Stěžovateli tudíž nelze přisvědčit, že úhrada předcházela právní moci naříkaného usnesení, neboť nešlo o úhradu kolkovými známkami, ale převodem z účtu stěžovatele. Je irelevantní, zda datum příkazu k převodu předcházelo dni doručení tohoto usnesení a rovněž tak i důvody, pro které se tak stalo.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Jednou z podmínek meritorního přezkumu žaloby, resp. kasační stížnosti před správním soudem je splnění poplatkové povinnosti. Kasační soud nepopírá, že stěžovatel částku odpovídající výši soudního poplatku, byť dodatečně, uhradil. Soud, který vydal usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku toto usnesení v souladu s § 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) zruší, pokud je poplatek zaplacen dříve, než usnesení nabylo právní moci. Zákon o soudních poplatcích tak umožňuje zaplacení soudního poplatku ve věcech správního soudnictví i po lhůtě stanovené soudem ve výzvě a tím tak zvrátit účinky usnesení o zastavení řízení, a to nejpozději týž den, kdy usnesení nabylo právní moci (tj. kdy došlo k doručení usnesení o zastavení řízení). V případech, kdy je soudní poplatek uhrazen až po lhůtě stanovené krajským soudem, je proto třeba posoudit, zda byl zaplacen dříve, než toto usnesení nabylo právní moci, či nikoli.

Sporná otázka v projednávané věci však nespočívá v době zaplacení soudního poplatku, ale v tom, zda stěžovatel uhradil soudní poplatek relevantním způsobem. Včasné zaplacení soudního poplatku je totiž jen jednou z podmínek pro připuštění podání (kasační stížnosti) k věcnému přezkumu. Poplatek musí být zaplacen nejenom včas a ve správné výši, ale též i odpovídajícím způsobem. Podle § 8 zákona o soudních poplatcích lze soudní poplatky platit kolkovými známkami (do výše 5000 Kč) vydanými Ministerstvem financí a nebo na účet příslušného soudu, tak jak to učinil v předmětné věci stěžovatel. Tohoto ustanovení však není možno v oblasti správního soudnictví užít, jelikož soudní řád správní obsahuje speciální právní úpravu způsobu placení soudních poplatků. S ohledem na ustanovení § 37 odst. 3 s. ř. s. musí být každé podání podléhající soudnímu poplatku opatřeno kolkovou známkou v odpovídající hodnotě. Zákon č. 150/2002 Sb. jakožto *lex specialis* uznává zaplacení soudního poplatku pouze prostřednictvím kolků. To ostatně potvrzuje i důvodová zpráva k soudnímu řádu správnímu (Poslanecká sněmovna, 2001, III. volební období, tisk č. 1080, dostupná z <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=3&CT=1080&CT1=0#prilohy>), která k předmětné problematice uvádí, že „s přihlédnutím k tomu, že soudní poplatky jsou stanoveny vždy zaokrouhlenou pevnou částkou nepřesahující 5000 Kč (v jediném případě 10 000 Kč), je stanoveno, že poplatek je třeba platit vylepením kolkové známky. K této úpravě vedou i praktické poznatky, svědčící o tom, že jen naprosto výjimečně zjišťuje žalobce bankovní spojení, na které by mohl poplatek uhradit a navíc vznikají praktické problémy s identifikací takových plateb, které by mohly vést až k tomu, že soud včas nezjistí, že poplatek byl zaplacen;

to má zásadní důležitost i pro to, že řízení probíhá v jediné instanci a náprava nedostatků v tomto směru by byla zbytečně komplikovaná.“

Na tomto místě odkazuje Nejvyšší správní soud na rozhodnutí ze dne 17. 4. 2008, čj. 5 Afs 1/2007 - 172, www.nssoud.cz, dle kterého je okamžik zaplacení soudního poplatku určen „*teprve obliterací (znehodnocením) kolkové známky soudem, a to i kdyby podání obsahující kolkové známky bylo držiteli poštovní licence předáno včas, tedy před nabytím právní moci usnesení o zastavení řízení. Kolkové známky v příslušné hodnotě musí být v poslední den, kdy tak ještě lze relevantně učinit, předány soudu (buď přímo účastníkem řízení, resp. jeho zástupcem, nebo doručeny prostřednictvím držitele poštovní licence).*“ Dále bylo v tomto rozhodnutí řečeno, že pokud § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích stanoví, že soudní poplatek lze zaplatit dříve, než usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku nabylo právní moci, nejde tu o stanovení lhůty ani zákonné ani soudcovské (procesněprávní). Nelze proto užít dobrodiní speciálního § 40 odst. 4 s. ř. s. o tom, že lhůta je zachována, bylo-li podání (s vylepenými kolkovými známkami) v poslední den lhůty zasláno soudu prostřednictvím držitele poštovní licence.

K tomu nutno dodat, že v tomto případě není na místě použití zásady *in dubio mitius* (v pochybnostech k mírnějšímu), jelikož se zde nejedná o situaci dvojího možného způsobu výkladu, ale o střet zákona obecného (zákon o soudních poplatcích) a zákona speciálního (soudní řád správní), ve kterém je nutné upřednostnit úpravu speciální. Ačkoliv je úprava poplatků ve správním soudnictví přísnější oproti jiným soudním řízením, není jím omezen přístup subjektů k soudu. Ústavní soud v plenárním nálezu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07, <http://nalus.usoud.cz> stvrdil opodstatněnost odlišných procesních pravidel pro účastníky občanského soudního řízení a soudního řízení správního v oblasti placení soudních poplatků. Uvedl, že „*zatímco v občanskoprávním řízení poskytují soudy ochranu soukromým subjektivním právům, v soudním řízení správním poskytují ochranu veřejným subjektivním právům. To dává legitimní základ pro odlišná procesní práva účastníků těchto řízení.*“

Krajský soud vyzval stěžovatele usnesením, aby ve stanovené lhůtě zaplatil poplatek za podanou kasační stížnost, a to v kolcích na připojeném tiskopise, přičemž způsob platby prostřednictvím převodu na účet soudu výslovně vyloučil přeškrtnutím. O následcích nesplnění poplatkové povinnosti byl stěžovatel řádně poučen, a proto musí nést negativní důsledky jejího nedodržení.

Nejvyšší správní soud shledal napadené usnesení krajského soudu zákonným a přitom neshledal jiné vady, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.). Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. července 2009

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu